

Helsingin kaupungin kotoutumisen edistämisen painopisteitä 2022-2025 tarkentavat toimenpiteet, niiden seuranta ja vastuutahot

Läpileikkaavat teemat			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta	Vastuutahot
1. Kaupungin viestintä Suomeen muuttaneille on selkeää, monikielistä ja monikanavaista.	1.1 Kehitetään palveluviestintää suurimmille kieliryhmille kartoittamalla tarpeita, huomioimalla kieliryhmien eroja sekä laatimalla viestinnälle yhteisiä malleja. Kehitetään viestinnän ammattilaisten osaamista ja jaetaan hyviä käytäntöjä.	Toimenpiteitä palveluviestinnän kehittämiseksi on tehty (kyllä/ei, mitä).	Kaupunginkanslian viestintä yhdessä toimialojen viestinnän ja viestintää kehittävien tahojen kanssa
	1.2 Kehitetään monikielistä kotoutumista ja asettautumista tukevaa viestintää uudistamalla InfoFinlandin kanavia, lisäämällä monikielistä viestintää ja kehittämällä Finnishcourses.fi-sivustoa sekä sen markkinointia.	Monikielistä viestintää on lisätty, InfoFinlandin kanavia on uudistettu ja Finnishcourses.fi-sivustoa on kehitetty (kyllä/ei, miten).	Kaupunginkanslian viestintä
	1.3 Toteutetaan ajankohtaisviestintää tarpeenmukaisilla kielillä kohderymänä kotoutumistyötä tekevät järjestöt ja yhteistyökumppanit. Työssä hyödynnetään koronapandemiaviestinnässä hyviksi todettuja toimintatapoja.	Ajankohtaisviestintää on toteutettu toimenpiteen mukaisesti (kyllä/ei, miten).	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
	1.4 Yhtenäistetään Helsingin kaupungin käytäntöjä tulkkaukspalveluiden käytössä neuvonnan osalta.	Tulkkaukspalveluiden käytännöt yhtenäistetty (kyllä/ei, miten).	Kaupunginkanslian viestintä yhteistyössä toimialojen kanssa
2. Kaupunki nojaa tietoon ja tutkimukseen maahanmuuton ja Suomeen muuttaneiden kotoutumisen kysymyksissä.	2.1 Kehitetään ja ylläpidetään maahanmuuton ja kotoutumisen tietopohjaa ja välitetään tietoa tehokkaasti kaupungin tarpeisiin.	Ajantasaista kotoutumisen tilastotietoa on tuotettu ja sen välittämiskanavia on kehitetty. Kotoutumiseen ja sen edistymiseen liittyviä tutkimuksia ja selvityksiä on toteutettu.	Kaupunginkanslian kaupunkitieto
	2.2 Kehitetään edelleen kotoutumisen edistymistä mittaavia ja toimenpiteiden vaikuttavuutta arvioivia indikaattoreita.	Kotoutumisen seuraintindikaattoreita on kehitetty edelleen ja niistä on julkaistu päivitys.	Kaupunginkanslian kaupunkitieto

	2.3 Kehitetään ja kohdennetaan palveluja tutkitun ja ajantasaisen tiedon pohjalta.	Palveluja on kehitetty ja kohdennettu tietoperusteisesti.	Kaikki toimialat
3. Kaupunki laajentaa kumppanuuksia yritysten, yhdistysten ja yhteisöjen kanssa.	3.1 Helsinki vahvistaa kumppaneiden tiedon ja osaamisen hyödyntämistä kaupungin palveluiden kehittämisessä ja hyvien väestösuhteiden edistämässä.	Kumppanuusyhteistyötä vahvistavat tilaisuudet, kuulemiset ja verkostot.	Kaikki toimialat
	3.2 Helsinki osallistuu aktiivisesti työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen kumppanuusohjelmaan. Toimivaa järjestöyhteistyötä edistävien työvälineiden kehittämistä jatketaan.	Alueelliseen kumppanuusverkostoon on osallistuttu aktiivisesti (kyllä/ei) Järjestöyhteistyön työvälineet kehitetty (kyllä/ei)	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
4. Helsingin ja sen verrokkikaupunkien edut otetaan huomioon maahanmuuttoon ja kotoutumisen edistämiseen liittyvissä asioissa.	4.1 Vaikutetaan valtioon kotoutumisen rahoitusta ja organisointia koskevissa asioissa.	Helsingin intressit on huomioitu kansallisen maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikan kehittämässä (kyllä/ei, miten).	Kaupunginkanslia
	4.2 Valvotaan, että valtio ottaa huomioon väestönkehityksen vaikutukset kuntatalouteen ja palveluiden resursointiin.	Helsingin intressit on huomioitu asianmukaisesti kuntien ja niiden palveluiden rahoituksessa. (kyllä/ei, miten).	Kaupunginkanslia
5. Maahanmuuttoa ja kotoutumista koskevat parhaat käytännöt ja olemassa oleva tieto muista maista on käytössä Helsingissä.	5.1 Kaupunki osallistuu maahanmuuttoa ja kotoutumista koskevaan kansainväliseen yhteistyöhön.	Helsingin jäsenyydet kansainvälisissä verkostoissa ja osallistuminen kotoutumista edistäviin hankkeisiin.	Kaupunginkanslia

Työllisyys ja työvoima

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta	Vastuutahot
1. Ulkomaalais-taustaiset helsinki-läiset työllistyvät nykyistä useammin, kestävämmän omaa osaa-mistaan vastaaviin tehtäviin	1.1 Kaupungin työllisyyspalvelut ohjaavat asiakkaita nykyistä tehokkaammin työmarkkinoita lähellä oleviin palveluihin.	Vieraskielisten työllisyysaste (%), vieraskielisten aktivointiaste työmarkkinoita lähellä oleviin palveluihin (%), vieraskielisten työttömyysjaksojen keskimääräinen pituus (%)	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
	1.2 Työllisyyspalvelut vahvistavat ruotsinkielistä kotoutumisen palvelupolkua.	Työllisyyspalveluissa on ruotsinkieliseen kotoutumiseen varattu henkilöresurssi (kyllä/ei)	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
	1.3 Suomen kielitaidon kehittämisen mahdollistetaan työikäisille nykyistä paremmin kehittämällä kaikille avointa S2-tarjontaa ja varmistamalla tarjonnan riittävyys kysyntään nähden	Työväenopiston kurssien täyttöaste (%) Työväenopiston S2-kielipetuksen tuntimäärä/vuosi noussut (kyllä/ei)	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, Työväenopisto Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
2. Työvoiman ulkopuolella olevat ulkomaalaistaustaiset pystyvät kehittämään ja ylläpitämään työelämävalmiuksiaan sekä löytävät työllisyyspalveluiden piiriin nykyistä paremmin	2.1 Kaupunkiorganisaation toimijat tekevät jatkuvaa yhteistyötä hahmottaakseen työvoiman ulkopuolella olevien palvelutarpeet ja erilaiset kohderyhmät.	Työvoiman ulkopuolella olevien kohderyhmän tarpeet ja palveluprosessit on määritelty esimerkiksi työpajatyöskentelyn kautta (kyllä/ei).	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa
	2.3 Toimialat ohjaavat asiakasta tarpeen mukaan työllisyyspalveluihin ja viestivät niistä asiakkailleen.	Työllisyyspalvelut on tarjonnut toimialojen maahan muuttaneiden kanssa työskenteleville henkilöille informaatiota / koulutusta	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja

		palveluprosessin käynnistämistä (kyllä/ei).	koulutuksen toimialan kanssa
	2.4 Toimialojen yhteistyöprosessit määritellään kotivanhempien tavoittamisen suhteen. Olemassa olevaa toimintaa kehitetään ja laajennetaan tarpeen mukaan.	Yhteistyöprosessit määriteltä (kyllä/ei).	Kaupunginkanslian elinkeino-osasto yhdessä sosiaali- ja terveystoimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa
	2.5 Myös ulkomaalaistaustaisilla nuorilla on mahdollisuus tutustua työelämään jo ennen työmarkkinoille siirtymistä Job'd-toimintamallin kautta.	Ulkomaalaistaustaisille nuorille kohdentuu ensimmäisiä työkokemuksia Job'd-toimintamallin kautta vähintään heidän osuutensa verran ikäluokasta (kyllä/ei).	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut
3. Helsingin kaupungin työntekijöistä ulkomaalaistaustaisia on kaupungin väestöä paremmin vastaava osuus	3.1 Vahvistetaan kaupungin esihenkilöiden osaamista kansainvälisen henkilöstön palvelukseen ottamisessa, ulkomailla hankitun osaamisen tunnistamisessa sekä monimuotoisen työyhteisön johtamisessa.	Esihenkilöiden osaamista on vahvistettu mm. koulutuskokonaisuuksilla ja Helmi-materiaaleilla (kyllä/ei).	Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
	3.2 Anonyymiä rekrytointia laajennetaan.	Anonyymisti toteutettujen rekrytointiprosessien osuus kaikista rekrytointiprosesseista (%)	Kaupunginkanslian henkilöstöosasto
	3.3 Suomen/ruotsin kielen oppimista tuetaan työpaikalla kaupunkiyhteisen toimintamallin avulla.	Toimintamalli on luotu ja otettu käyttöön (kyllä/ei); suoritettujen kieliopintojen määrä (osallistujamäärä/kurssit/h)	Kaupunginkanslian henkilöstöosasto yhdessä toimialojen HR-toimintojen kanssa
	3.4 Rekrytointiohjeistuksissa/materiaaleissa/koulutuksissa tuodaan esille, että kielitaitovaatimusten tarkoituksenmukaisuutta on syytä pohtia joka rekrytoinnin osalta erikseen.	Kielitaitovaatimuksen tarkoituksenmukaisuus tuodaan esille (kyllä/ei), Vieraskielisten osuus kaupungin henkilöstöstä (%)	Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

Lapset, nuoret ja perheet

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta	Vastuutahot
1. Kaikki oppimisyhteisön jäsenet kuuluvat oppimisyhteisöön ja heillä on mahdollisuus osallisuuteen	1.1 Antirasistinen työote otetaan käyttöön ja sitä vahvistetaan edelleen säännöllisillä koulutuksilla varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa sekä toisella asteella.	Koulutusten määrä ja laadullinen palaute	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
	1.2 Varmistetaan, että Suomeen muuttaneet vanhemmat pääsevät osaksi varhaiskasvatuksen ja koulujen yhteisöjä ja tuntevat yhteenkuuluvuutta. Vahvistetaan kodin ja koulun yhteistyötä alueellisesti esimerkiksi dialogikeskusteluilla, järjestöfoorumilla ja koulutuksilla. Yhteistyötä tehdään kolmannen sektorin ja muiden toimialojen kanssa.	Dialogitapaamisten laadullinen palaute Järjestöfoorumien määrä ja palaute Kokemukset kodin ja koulun yhteistyöstä huoltajilta	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyössä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan kanssa
	1.3 Pilotoidaan Vanhemmat mukaan -mallia kolmessa peruskoulussa. Huoltajat opiskelevat alkuopetuksen luokissa, saavat lisäksi yhteiskunta- ja uraohjausta sekä välineitä tukena lapsen koulunkäyntiä. Tehdään arvio pilotin jatkosta osaksi kotona lapsia hoitavien vanhempien kielikoulutusta.	Vanhempien ja koulun henkilöstön itsearvio Vanhempien kielitaidon arvio osana jatko-ohjausta. 90 % syksyllä opiskelleista vanhemmista jatkaa hankkeen kevätlukukauden ryhmään tai muihin opintoihin.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyössä kaupunginkansliian kanssa
	1.4 Monikielinen ohjaaja -mallille luodaan rakenne varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, toisella asteella ja ruotsinkielisessä palvelukokonaisuudessa. Vahvistetaan	Mallin rakenne luotu ja siirto toimialan pysyviin rakenteisiin tehty (kyllä/ei).	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

	tällä erityisesti monikielisten oppijoiden oppimisen edellytyksiä.		
	1.5 Lisätään toimialan monimuotoisuusosaamista kieli- ja kulttuuritaustaisten henkilöiden rekrytoinnissa osana pysyvän henkilöstön tehtäviä.	Vastuu määritelty HR-tehtävien osaksi (kyllä/ei) ja vieraskielisten määrä toimialan henkilöstössä lähenee vastaamaan väestöosuutta.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
2. Kielitietoinen pedagogiikka ja monikielisyyden hyödyntämisen parantavat oppimistuloksia ja oppimisen edellytyksiä.	2.1 Juurrutetaan kielitietoista ja lisätään monikielisyyttä hyödyntävää pedagogiikkaa varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukio-koulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Kieli-Peda-työvälineen systemaattisella käytöllä edistetään lasten kielitaidon kehittymistä. Vahvistetaan samankaisopetuksen mallia perusopetuksessa. Perustetaan Stadin ammatti- ja aikuisopistoon kielitietoisuuden opetuksen verkosto, joka vastaa kielitietoisuuden opetuksen kasvavaan kehittämistarpeeseen. Stadin ammatti- ja aikuisopisto kehittää koko henkilöstön kielitietoista osaamista ja edistää kielellisesti vastuullista pedagogiikkaa.	Helsingin vieraskielisten ja suomenkielisten oppijoiden oppimistulosten erot kapenevat kansallisissa mittauksissa. Stadin ammatti- ja aikuisopiston verkoston laadullinen palaute ja henkilöstön osaamisen kehittyminen.	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
3. Jokaisella lapsella ja nuorella on tunne kuulumisesta yhteisöön ja mahdollisuus osallisuuteen. Hänellä on mielekästä tekemistä. Hänen perheensä voi hyvin ja saa tukea vanhemmuuteensa ja hyvinvointiinsa.	3.1 Vahvistetaan nuorten turvallisen, mielekkään ja saavutettavan harrastamisen tapoja niin osana perustyötä kuin mm. Harrastamisen Suomen mallin ja Harrastushallin toiminnoissa ja vahvistetaan ulkomaalaistaustaisten nuorten osallistumista.	Kootaan ja kuvataan ne toimintatavat, joilla huomioidaan ulkomaalaistaustaisten nuorten turvallisen ja mielekkään harrastamisen vahvistaminen.	Kulttuurin ja vapaaajan toimialan nuorisopalvelut

	3.2 Nuorisopalveluiden henkilökunnan osaamista vahvistetaan syrjinnän tunnistamisen ja sen kanssa työskentelyyn: koko henkilökunta osallistuu antirasistisen työn koulutusprosessiin vuoden 2022 aikana.	Kaikki nuorisopalveluiden työyhteisöt (nuorisotyöyksiköt sekä yhtenä ryhmänä suunnittelijat ja Verke) ovat osallistuneet antirasistista työtettä vahvistavaan koulutusprosessiin vuonna 2022.	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalvelut
	3.3. Toteutetaan edelleen Kiusaamisen vastaista ohjelmaa kouluissa (KV013). Vahvistetaan lasten ja nuorten tunne- ja vuorovaikutustaitoja sekä tuetaan ryhmäytymistä.	Kouluterveyskysely	Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
	3.4 Pidetään huolta taloudellisiin ja muihin vaikeuksiin joutuneista perheistä vahvistamalla palvelujen yhteen toimivuutta ja moniammatillisuutta. Kiinnitetään erityistä huomiota palvelujen väliin siirtymävaiheisiin.	Palveluketjujen kehittämisessä huomioitu ulkomaa-laistaustaisten erityiset tarpeet (kyllä/ei).	Sosiaali- ja terveystoimiala
	3.5 Pilotoidaan Vanhempana Suomessa -ryhmätoimintoja. Tutkitaan psyko-educatiivisen ryhmätoiminnan hyötyjä ja mallin toimivuutta vanhemmuuden varhaisessa tukemisessa.	Vanhempana Suomessa ryhmätoimintojen hyödyt arvioitu (kyllä/ei)	Sosiaali- ja terveystoimiala

Asuinalueet ja yhteisöllisyys

Tavoitteet	Toimenpiteet	Seuranta	Vastuutahot
1. Kaikilla helsinkiläisillä on taustastaan riippumatta yhdenvertaiset osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet.	1.1 Toimialat raportoivat Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin toteutumisesta säännöllisesti apulaispormestarille sekä toimialalautakunnalle. Raportointiin lisätään vieraskielisten osallisuuden edistämisen toimenpiteet. Kanslia ja toimialat laativat yhtenäisen raportointipohjan.	Toimialat raportoivat vuosittain lautakunnille osallisuussuunnitelman yhteydessä vieraskielisten osallisuuden edistämisen toimenpiteet Yhteinen raportointipohja on laadittu ja otettu käyttöön	Kaupunginkanslia Kaikki toimialat

	1.2 Helsingin osallisuus- ja vuorovaikutusmallin mukaisesti kaupunki viestii alueilla monikielisesti ja monikanavaisesti kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista.	Toimenpiteiden määrä ja sisällöt: monikielinen materiaali, eri kielet ja sisältökokonaisuudet Uudet yhteistyökumppanuudet ja yhteistyömuotojen määrä	Kaupunginkanslia, viestintäosasto, asukasosallisuus Kaikki toimialat
	1.3 Kehitetään uusia keinoja ja keinoja, niin että ulkomaalaistaustaisten helsinkiläisten mahdollisuudet osallistua paikalliseen päätöksentekoon ja kansalaiskeskusteluun paranevat.	Osana kirjastopalveluiden Demokratiakahvila -hanketta toteutuneet asukastilaisuudet ja niiden osallistujamäärät. Selvitys hankkeen puitteissa tehdyistä havainnoista ja suosituksista (tehty/ei tehty).	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kirjastopalvelut
2. Helsingissä on hyvät ja toimivat väestösuhteet, ryhmien välillä on vuorovaikutusta ja osallisuuden kokemus on laajasti jaettu.	2.1 Vahvistetaan henkilökunnan osaamista hyvien väestösuhteiden edistämisestä.	Koulutuksia järjestetty hyvien väestösuhteista, polarisaatiostrategisesta mallista ja antirasismista. Koulutuksiin osallistuneiden määrä ja laadullinen palaute toimialoittain	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
	2.2 Vahvistetaan palveluita kaupunkiudistusalueilla ja muualla kaupungissa dialogissa asukkaiden kanssa.	Toteutettujen asukastilaisuuksien määrä. Käytettyjen dialogisten menetelmien määrä ja niiden kuvaukset. Asukkaiden toiveita on välitetty palvelujen johdoille. Kulttuurin kummilapset uudelleen muotoilu on tehty.	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
3. Palvelut ovat hyvin saavutettavissa kaikilla kaupungin alueilla.	3.1 Vakiinnutetaan monialainen alueellinen neuvonta sekä sen edellyttämä yhteistyö eri toimialojen yhteistyönä sekä paikallisten toimijoiden ja kumppanuuksjärjestöjen kanssa. Jalkautetaan Avoin ovi palveluihin -hankkeessa rakennettu Helsinki neuvoo -toimintamalli kaikille toimialoille ja kaikkiin kaupungin matkan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluihin.	Monialainen alueellinen neuvonta on vakiinnutettu (kyllä/ei) Neuvonnan määrällinen ja laadullinen seuranta	Kaupunginkanslian viestintäosasto yhteistyössä toimialojen kanssa

	3.2 Kartoitetaan alueellisten kulttuurikeskusten toiminta-alueiden (Itäkeskus, Kannelmäki, Malmi, Vuosaari) asukkaiden palvelutarpeita huomioiden erityisesti väestö, joka ei vielä osallistu toimintaan ja käytä palveluja. Osallistetaan asukkaita kulttuurikeskusten ohjelmistosuunnitteluun.	Kartoitus tehty (kyllä/ei) Osallistamalla toteutettujen ohjelmistojen määrä	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuurikeskukset -palvelu
	3.3 Kehitetään liikuntapalveluiden henkilöstön osaamista moninaisuuden kohtaamisessa. Yhteistyössä sote-toimialan kanssa kehitetään liikkumisen puheeksiottoa ja palveluohjausta sekä matalan kynnyksen liikunnan sisältöjä niin, että ne tavoittavat nykyistä paremmin vieraskielisiä asukkaita.	Liikuntapalveluiden henkilöstöä on koulutettu moninaisten helsinkiläisten kohtaamisessa (tilaisuuksien määrä/osallistujamäärä).	Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikuntapalvelut Sosiaali- ja terveystoimiala
	3.4 Kehitetään asiakkaiden mukaan ottamista palvelujen kehittämiseen.	Kokemusasiantuntijatoimintaa kokeiltu (kyllä/ei) Ulkomaalaistaustaisia asukkaita osallistuu yhteiskehittäjäryhmiin (kyllä/ei)	Sosiaali- ja terveystoimiala
	3.5 Vahvistetaan asiakkaiden toimijuutta kokeilemalla ammatillisen tukihenkilön käyttöä heidän tukenaan.	Kokeilun tulokset on arvioitu (kyllä/ei)	Sosiaali- ja terveystoimiala
	3.6 Madalletaan kynnystä palveluihin hakeutumiseksi hyödyntämällä alueellisia palveluita ja tiloja. Tarjotaan myös muita vaihtoehtoisia viestintä-, yhteydenotto- ja asiointitapoja.	Palveluita on jalkautettu alueellisiin palveluihin/tiloihin (kyllä/ei)	Sosiaali- ja terveystoimiala
	3.7 Vahvistetaan asukkaiden palvelutuntemusta, lisäämällä monikielistä viestintää ja vuorovaikutusta sekä parantamalla monikielisen materiaalin hyödyntämistä. Huomioidaan vieraskieliset myös digikehittämisessä.	Monikielistä materiaalia on lisätty viestinnän ja vuorovaikutuksen kanaviin (kyllä/ei)	Sosiaali- ja terveystoimiala
	3.8 Lisätään ikääntyneille ulkomaalaistaustaisille henkilöille soveltuvia ennaltaehkäiseviä palveluja ja tietoisuutta palveluista.	Palveluita on lisätty (kyllä/ei)	Sosiaali- ja terveystoimiala